

VECKANS BOKSTAV

Skapande på alfabetets bokstäver

för förskoleklass och årskurs 1
av grundskollärare Eleonor Källeskog Susman
år 2014-2015

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Arbetsbeskrivning.....	5
Veckoplanering under läsåret	9
Höstterminen.....	9
Vårterminen	10
Bokstaven O o	11
Gemensam orm av WC-rullar	11
Bokstaven L l.....	12
Lejon av papptallrik	12
Bokstaven S s.....	13
Svan av papptallrik	13
Bokstaven Rr	14
Alternativ 1: Räv av lönnlöv.....	14
Alternativ 2 : Rymd-raket av WC-rulle.....	15
Bokstaven Mm	16
Musmaracas – mus av tändsticksask	16
Bokstaven Vv	17
Alternativ 1: Vantar på lina	17
Alternativ 2: Val av papper.....	18
Bokstaven Tt.....	19
Alternativ 1: Tavla med torn av tidningspapper.....	19
Alternativ 2: Tusenfoting av garn och kartong.....	20
Alternativ 3: Gemensam tusenfoting av WC-rullar	21
Bokstaven Nn.....	22
Alternativ 1: Nyckelpiga av papperstallrik	22
Alternativ 2: Nyckelpigor av stenar	23
Bokstaven Ff.....	24

<i>Alternativ 1: Fingrar av kartongark.....</i>	<i>24</i>
<i>Alternativ 2: Fisk av papptallrik.....</i>	<i>25</i>
<i>Alternativ 3: Fiskstim med tusch på papper.....</i>	<i>26</i>
<i>Alternativ 4 : Uppstoppad fisk.....</i>	<i>28</i>
Bokstaven Pp.....	29
<i>Pepparkakor.....</i>	<i>29</i>
Bokstaven Kk.....	30
<i>Alternativ 1: Konst.....</i>	<i>30</i>
<i>Alternativ 2: Snöglittriga kottar.....</i>	<i>30</i>
Bokstaven Jj.....	31
<i>Julpysseldag med hela skolan på olika stationer!.....</i>	<i>31</i>
Bokstaven Bb.....	32
<i>"Min bok".....</i>	<i>32</i>
Bokstaven Hh.....	34
<i>Hus av papper och akvarellfärg.....</i>	<i>34</i>
Bokstaven Gg.....	36
<i>Groda av papptallrikar.....</i>	<i>36</i>
Bokstaven Dd.....	37
<i>Duva av papptallrik.....</i>	<i>37</i>
Bokstaven Aa.....	38
<i>Alla-hjärtans-dags-kort.....</i>	<i>38</i>
Bokstaven Ii.....	39
<i>Alternativ 1: Igelkott av lera och tandpetare.....</i>	<i>39</i>
<i>Alternativ 2: Islykta.....</i>	<i>40</i>
<i>Alternativ 3: Igloo-ljuslykta av sockerbitar.....</i>	<i>41</i>
Bokstaven Uu.....	42
<i>Alternativ 1: Ugglas av WC-rulle och kaffefilter.....</i>	<i>42</i>
<i>Alternativ 2: Ugglas av talkotte.....</i>	<i>43</i>

Bokstaven Ee	44
<i>Elefant av handdtryck</i>	<i>44</i>
Bokstaven Cc.....	45
<i>Alternativ 1: Clown – sprattelgubbe.....</i>	<i>45</i>
<i>Alternativ 2: Clownansikte av papperstallrik.....</i>	<i>47</i>
<i>Alternativ 3: Citron eller citrusfrukter av papperstallrik.....</i>	<i>49</i>
Bokstaven Ww	50
<i>Waffels (våfflor på engelska) av wellpapp</i>	<i>50</i>
Bokstaven Ää	51
<i>Alternativ 1: Äggskalspyssel – kyckling i äggskal i anslutning till påsk</i>	<i>51</i>
<i>Alternativ 2: annat äggpyssel.....</i>	<i>52</i>
Bokstaven Åå	53
<i>Åtta av kartong och pärlor m.m.</i>	<i>53</i>
Bokstaven Zz.....	54
<i>Alternativ 1: Zebra av toalettpappersrullar.....</i>	<i>54</i>
<i>Alternativ 2: Zoo</i>	<i>56</i>
Bokstaven Qq.....	59
<i>Alternativ 1: Quinoa-, bön- och pastamosaiktavlor</i>	<i>59</i>
<i>Alternativ 2: "Quilt" av tyg- eller pappersbitar</i>	<i>60</i>
<i>Alternativ 3: Baka quiche (paj).....</i>	<i>62</i>
Bokstaven Xx.....	63
<i>Xylofon av papper</i>	<i>63</i>
Bokstaven Yy	64
<i>"Yllen" (figur av egengjord pompomboll i ullgarn).....</i>	<i>64</i>
Bokstaven Öö	67
<i>Ögonstenar.....</i>	<i>67</i>

Arbetsbeskrivning

Introduktion

Vi har gått igenom en bokstav i veckan i vår förskoleklass bl.a. inklusive ljud, namn, hur bokstaven skrivs och ord som kan bildas med hjälp av denna bokstav. Vi har inte arbetat med bokstäverna i alfabetisk ordning, utan tagit de som kanske är lättast och enklast går att kombinera till ord först t.ex. S-O-L. Detta kompendium är en uppteckning av ett kreativt komplement till och ett led i det bokstavsarbetet i f-klass eller åk 1.

Jag har inkluderat ett skapande-moment med beskrivning och materiallista för varje bokstav i det svenska alfabetet. Vissa bokstäver har två eller flera olika alternativ att välja mellan. Antingen väljer du ett alternativ som samtliga utför, eller, om du bedömer det rimligt, ger du eleverna chans att välja mellan flera alternativ. Man kan också tänka sig att en grupp gör ett av alternativen och den andra gruppen ett annat alternativ. Något alster är ett gemensamt grupparbete för hela klassen, medan de övriga innebär att varje elev gör sitt eget, individuella pyssel.

Vissa kräver mer förberedelse än andra. Ibland kanske något ska tas med hemifrån och vissa pyssel görs i flera steg, t.ex. när något ska målas och torkas, innan nästa moment kan göras.

Det finns tusen och en bra idéer om vad man kan pyssla med till varje bokstav. Jag har helt enkelt bara valt ut en eller ett par förslag. Många av idéerna har jag fått genom att söka på nätet, främst den svenska sidan "Skapligt enkelt" men även modifierat och helt skapat egna idéer utifrån material jag haft tillgång till etc. Vissa alster går mycket snabbt och smidigt för eleverna att göra, men med fint resultat, medan andra kräver lite mer tid, resurser och även förberedelse från pedagogerna. Man får testa sig fram – och ändra under resans gång eller till nästa årskull, om det skulle behövas.

Jag menar att optimalt lärande involverar alla sinnen, ingår i en helhet och bl.a. följer pedagogen Deweys devis: "Learning by doing". Förutom ämnet bild får man i detta kreativa bokstavsarbete lätt in andra ämnen såsom NO, matematik, hemkunskap etc. och dessutom tränas den så viktiga finmotoriken, som ju är ett viktigt led i skrivträningen. För att inte tala om gemenskapen och glädjen över att få skapa med medföljande stolthet över sina alster! Syftet är helt enkelt att varje enskild elev ska fördjupa och befästa kunskapen om det svenska alfabetet på ett roligt och lekfullt sätt! Arbetet kan med fördel kombineras med sjungande av sånger på bokstavs-temat, genomgångar av de djur som avbildas och så vidare i den utsträckning man vill och hinner.

Jag har tänkt miljövänligt och kostnadseffektivt – vi har använt restmaterial, sådant jag hittat på skolan och återvunnet material i största möjliga mån. "Man tager vad man haver." Modifiera idéerna efter eget tycke och vad ni kan hitta i förråden eller återvinningsrummet.

Förberedelse

Förberedelse är A och O! Skaffa och beställ material i god tid. Även om det i undervisningssyfte är önskvärt att eleverna får använda olika typer av material och tekniker är det enskilda material vi använt mest av WC-rullar och papperstallrikar – så se till att ha ett ordentligt förråd av dessa. Man kan t.ex. sätta upp en skylt och en uppsamlingslåda på (personal-)toaletterna på skolan, med en uppmaning att lägga tomma WC-rullar i, så har man snart ett förråd av dessa. Eller be elever och föräldrar att samla hemma och ta med.

Ibland är det fint att ha en vit, blank, räffel-kantad variant av papperstallrik. Men man ska då veta att det är betydligt svårare att rita eller måla på en sådan plastad yta. En ren papp-tallrik ger ett lite mer robust intryck men är å andra sidan mer lättjobbad. Man kan dock ta till tricket att blanda lite tvål i färgen, så ska färgen fästa bättre även på en plastad yta. En permanent märkpenna kan användas för detaljer såsom ögon etc., så spelar det ingen roll om det är en plastig yta eller inte.

"Material"-listan till varje alster avser främst en person/elevs förbrukning. Det återkommande grundmaterialet som behövs för alstren är oftast: papper, blyertspenna, färgpennor, färg, sax och kniv eller skalpell, lim, häftapparat, häftmassa och (genomskinlig) tråd. Häftmassan – eller "gummigutta" som jag föredrar att kalla den för skojs skull – har varit vår bästa vän; både för att den är toppen att använda i tillverkningen av pysslen men även för att sedan sätta upp alstren till beskådning! Ofta har jag även häftat ihop delar som ett snabbare, effektivare sätt att fästa än att limma. Ibland är starkt lim från flaska bäst eller med lackfunktion av typen Marvin medium. När det gäller papper fungerar limstift mycket bra.

Prova alltid pysslet själv först, för att du bäst ska kunna handleda och kunna lösa eventuella problem och skaffa fram rätt material och verktyg i förväg. Gör en prototyp av alstret, som då även kan användas för att visa eleverna vid en demonstration av hur de ska göra. Prototypen sparas med fördel i en särskild låda tillsammans med andra prototyper, för att kunna återanvändas ett annat år.

Skaffa material, förbered mallar, klipp till bitar av materialet i lämplig storlek för varje elev och lägg fram allt ni behöver i förväg. Ta hjälp av assistent/medhjälpare att plocka fram färger, lim, papper etc. – kanske vid varje elevplats, innan eleverna

sätter sig. Sådan organisering och förberedelse har man igen många gånger om, när pysslet sedan drar igång!

Utförande

Jag introducerade varje pyssel på ett intresseväckande sätt – eleverna fick gissa vad vi skulle göra utifrån den veckans bokstav och sedan drog jag fram min prototyp ur en täckt korg: "voila!" Ofta möttes jag av sus av beundran och suget att sätta igång fanns där.

Det är sedan viktigt att ha en noggrann, enkel genomgång av utförandet. Att organisera upp materialet och eventuellt göra en enkel, numrerad instruktion eller lathund t.ex. på tavlan som eleverna och medhjälparna kan följa under arbetets gång är ofta till stor hjälp. Skriv gärna ut ett par exemplar av beskrivningen till dig själv och dina medarbetare.

Vissa alster kräver att man arbetar i flera olika moment. Kanske behöver något målas och torkas, för att sedan fortsättas nästa dag eller nästa lektion.

Klassen kan med fördel delas upp i två eller flera grupper vid utförandet, för att ni ska hinna observera och assistera alla. Vid vissa moment är det klokast att bara ta en eller ett par i taget medan övriga gör någon annan ledd aktivitet eller har fri lek. När en elev är klar tar du nästa. Vill man ha stenkoll på vem som har gjort vad och inte, kan man ha en klasslista/avprickningslista att bocka av på allt eftersom.

Om en elev varit frånvarande (sjuk eller ledig) har jag avgjort från gång till gång om de ska få göra just det bokstavspysslet, när de kommit tillbaka. Ofta vill de gärna göra det och om möjligt har jag eller en medhjälpare då hjälpt dem.

Du får ta ställning till vad du gör, om det skulle vara så att någon elev, av någon anledning, inte vill göra något av alstren... Kommuniera för att ta reda på orsaken och hitta ett alternativ, uppmuntra och hjälp till vid känslan av misslyckande eller dåligt självförtroende så att eleven ändå kan få en fin produkt - eller låt eleven leka eller göra något annat istället; allt utifrån den specifika individen och situationen.

Se till att eleverna alltid skriver namn på sina konstverk, så att de kan få tillbaka dem sedan.

Eleverna bör efteråt hjälpa till att städa upp efter sig och plocka tillbaka material, så spar ni även en hel del tid.

Ha ett utrymme tillgängligt för torkning av alster, t.ex. en egen namnmärkt bricka i en särskild brickhylla.

Utställning

Se till att sedan omsorgsfullt sätta upp konstverken på väggar, tak och hyllor i klassrummet och/eller skolans övriga lokaler. På så vis kan man, under repetition av bokstäverna, alltid hänvisa tillbaka till dessa pyssel. Dessutom kan då skolans övriga elever och personal beundra alstren, föräldrarna får en fin inblick i vad ni jobbat med och barnen blir så stolta! Det blir så fint! Man kan även med fördel ordna en vernissage och kanske en liten "bokstavs-föreställning" i slutet av terminen för att visa upp för elevernas familjer vad eleverna gjort och lärt sig.

En trädgren i taket blir en fin upphängningsanordning för flera av de "vingburna" alstren. Oftast har vi använt häftmassa för att fästa upp konstverken.

Vi har dokumenterat varje bokstavspyssel och bifogat foton i veckobrev eller på skolans hemsida.

När samtliga bokstäver avklarats, har vi satsat mycket på att rabbla, ramsa, sjunga och leka med alfabetet i rätt ordning. Eleverna kan ges ett fint certifikat efter årets avslutade bokstavsarbete!

Alstren har plockats ned och tagits hem vid varje terminsslut; strax före jul samt innan sommarlovet.

Hoppas att ni – precis som vi - får mycket nöje med detta skapande!

Lycka till!

Veckoplanering under läsåret

Höstterminen

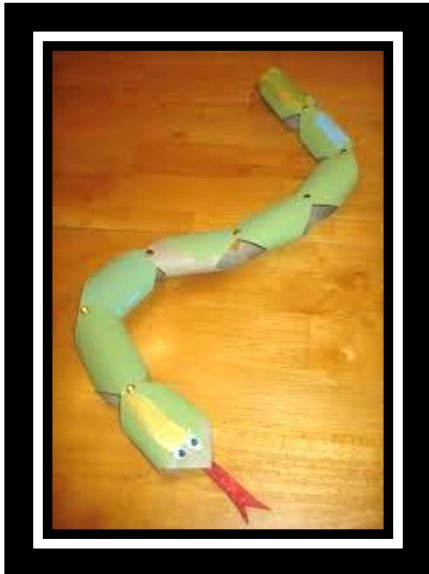
Vecka	Bokstav	Alster
v. 39	Introduktion av bokstavsarbetet – skattjakt 1. Oo	Orm av WC-rullar
v. 40	2. Ll	Lejon av papptallrik
v. 41	3. Ss	Svan av papptallrik
v. 42	4. Rr	Räv av löv alternativ raket
v. 43	5. Mm	Mus-maracas av tändsticksask
v. 44	<i>Höstlov</i>	-
v. 45	6. Vv	Vantar av papper alternativt val
v. 46	7. Tt	Tavlor av tidningstorn alternativt tusenfoting av garn & kartong eller WC-rullar
v. 47	8. Nn	Nyckelpiga av papptallrik eller målad på liten sten
v. 48	9. Ff	Fingrar till julgran och/eller fiskar i olika versioner
v. 49	10. Pp	Baka pepparkakor(till julfikat)
v. 50	11. Kk	Konstverk samt snöglittriga kottar
v. 51	12. Jj	Julpysseldag med skolan

Vårterminen

Vecka	Bokstav	Alster
v. 2	<i>Terminsstart</i>	
v. 3	13. Bb	Bok
v. 4	14. Hh	Hus av papper
v. 5	15. Gg	Groda av papptallrik
v. 6	16. Dd	Duva av papptallrik
v. 7	17. Aa	Alla hjärtans dags-kort
v. 8	18. Ii	Igelkott i lera med tandpetare alternativt islyktor eller igloo
v. 9	<i>Sportlov</i>	-
v. 10	19. Uu	Ugglor av WC-rullar eller tallkottar
v. 11	20. Ee	Elefant av handavtryck
v. 12	21. Cc	Clown som sprattelgubbe eller av papperstallrik alternativt citrusfrukter av papperstallrik
v. 13	22. Ww	Waffels av wellpapp
v. 14	23. Ää	Äggskalspyssel
v. 15	<i>Påsklov</i>	-
v. 16	24. Åå	Åttor av kartong
v. 17	25. Zz	Zebror av WC-rullar alternativt ett zoo
v. 18	26. Qq	Quinoa-, pasta- och bönmosaik alternativt quilt eller quiche (paj)
v. 19	27. Xx	Xylofon av pappersremсор
v. 20	28. Yy	"Yllen" (figur av pompomboll)
v. 21	29. Öö	Ögonstenar
v. 22	Alfabetarbete -alfabetsramsan	Alfabetsslek
v. 23	Avslut - certifikatutdelning	"-
v. 24	<i>Skolavslutning</i>	

Bokstaven O o

Gemensam orm av WC-rullar

Material:

Prototyp att visa och ge idéer med

Klassuppsättning WC-rullar

Flaskfärg och tusch

Ev. dekormaterial såsom paljetter, stjärnor etc.

Sax och påsningar (s.k. "änglaben" eller "långben")

Ett par ögon

Snöre att hänga i

- Förbered genom att klippa till varje rulle så att en spets bildas i båda ändar. (spara spillet till t.ex. M-musöron)
- Instruera. Uppmuntra till olika färger (flaskfärg) och mönster (tusch)
t.ex. zig zag/ränder/rutor/prickar, klistra fast stjärnor, paljetter....
- Ge varsin WC-rulle till barnen att måla med valfri färg och dekoration.
- Måla ett ormhuvud med tunga och ögon och klipp till på liknande sätt.
- Sammanfoga alla rullar med påsningar.
- Gör fästansordning (snöre) och häng upp i taket (t.ex. snöre igenom ormkroppen)

Bokstaven L l

Lejon av papptallrik

Material:

Papptallrik
(ej plastöverdragen papptallrik)

Vaxkritor

Tuschpennor

Saxar

- Måla lejonets ansikte med tuschpenna.
- Måla tallriken i valfri färg med vaxkritor.

(Blanda lite tvål i vanlig vattenfärg så fäster även den på plastad tallrik.)

- Klipp kanterna i remsor, som en man, och böj ut. Klipp ev. bort vissa flikar för att manen ska "sära på sig".
- Skriv namn på baksidan.
- Sätt upp på väggen!

Bokstaven S s

Svan av papptallrik

Material:

Papptallrik (ej plastöverdragen papptallrik)

Bomull

Tusch

Blyertspenna

Sax

- Pedagogen ritar i förväg med blyertspenna det som eleverna ska klippa ut (se bild).
- Eleverna klipper ut den markerade formen.
- Måla näbben och rita ett slutet öga med tuschpenna.
- Stryk lim på svanens kropp och limma fast små tussar av bomull.
- Skriv namn på baksidan.
- Fäst på väggen (på sjöblå bakgrund).

Bokstaven Rr

Alternativ 1: Räv av lönnlöv

(perfekt under oktober när löven antagit en gul, brun eller röd färg)

Material:

Varsitt höstfärgat lönnlöv

Dubbel uppsättning (2 st) av varsina mindre, gärna spetsiga löv t.ex. björklöv

Klassuppsättning ark i olikfärgade kartongpapp att klistra upp räven på

Skakögon (gärna i olika varianter att välja mellan för olika effekter alternativt klipp ut ögon ur vitt paper och måla pupill med svart tuschpenna)

Marvin Medium eller annat flytande skollim (helst som fungerar som genomskinligt lack när det torkar)

Breda penslar

Svart papp till nos (bitar av spillpapp)

Sax

Tuschpennor

Ev. mönstersax att klippa till bildens kant med

- Eleven plockar först sina löv.
- Eleven väljer ut vilken färg hon/han vill ha på kartongpappersarket, som blir rävens bakgrund. Det blir fint när eleverna väljer olika färger – precis som höstlöven.
- Stryk lim på baksidan av lönnlövet med en pensel. Tryck försiktigt fast på papperet. Lövet ska ha flikarna nedåt.
- Stryk lim på baksidan av de två mindre löven och placera som öron.
- Stryk försiktigt ett tunt lager av limmet/lacket på framsidan av löven. Detta blir som ett genomskinligt skyddande lack, när det torkar. (Observera: om lagret är för tjockt kommer det att kvarstå som vitt.)
- Klistra fast ögon.
- Klipp till en nos och klistra fast.
- Skriv namn med tuschpenna.
- Torka ev. under press under ett bakplåtspapper och något tungt ovanpå, eftersom papperet lätt veckar sig när det torkar.
- Klipp ev. till kanterna med olika mönstersaxar.
- Sätt upp på väggen.

Alternativ 2 : Rymd-raket av WC-rulle

Material:

Tomma WC- /hushållsrullar

Aluminiumfolie

Färgad papp

Mallar till rundel samt blyertspennor

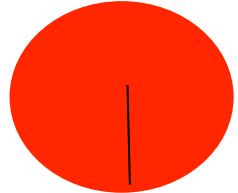
Silverstjärnor (klistermärke)

Presentsnöre (silver och rött t.ex.)

Snöre att hänga upp i samt grov nål

Häftapparat

MALL

- Klipp till en rundel i färgad papp med en skåra in till mitten (enligt mall som tillhandahålls eleverna)
- Rulla ihop rundeln lite omlott till en vid strut och häfta ihop. Detta är raketens "hatt".
- Klistra fast silverstjärnor eller dylikt på hatten, som dekoration.
- Riv av ett stycke aluminiumfolie och rulla in wc-rullen i folien. Vänta med att vika in ändarna.
- Klipp till presentsnöre i t.ex. silver och rött och stick in dessa i raketens ena ände. Fäst snörena genom att trycka till folien in i rullen. Detta blir raketens "eld".
- Fäst en tråd genom det hopvirade överskjutande foliet i den kvarvarande änden och fortsätt med tråden underifrån genom toppen på "hatten".
- Skriv namn på t.ex. undersidan av hatten.
- Se till att hatten sitter på raketen och häng upp raketerna i taket vertikalt i snöret.

Bokstaven Mm

Musmaracas – mus av tändsticksask

Material:

Tändsticksask

Presentpapper i olika mönster och färger
eller färgat papper

Papp till öronen (tex spillet från de
bortklippta WC-rullarna när O-ormen
gjordes)

Presentsnöre eller garn till svans

Tuschpenna att rita ansikte med

Lin

Tejp

Sax

Mungbönor (eller liknande att lägga i
askarna för "skrammel-effekt")

- Klipp ut önskat papper som räcker runt asken, men som är ca 2 cm längre. (Pedagogen kan ev. ha förberett med tillklippta papper i olika färger och mönster)
- Stryk lim på askens alla sidor utom bakänden och slå in tändsticksasken i pappret så att pappret kommer kant i kant på ena sidan men sticker ut över kanten i andra änden.
- Där pappret sticker ut över kanten viker man in det precis som när man ska slå en present, men man viker inte ner sista fliken – det blir musens nos.
- Klipp till en liten bit snöre eller presentband. Öppna asken i bakänden och tejpa fast snöret inuti asken, så att snöret hänger ut bakåt som en svans, när asken stängs, och även fungerar som handtag att öppna asken med.
- Rita ögon och nos.
- Klipp ut öron (av papperspill), vik till och limma fast.
- Skriv namn på undersidan eller inuti asken.
- Lagg i små kulor t.ex. ca 10 mungbönor i asken, vilka ger maracas-effekt när musasken skakas.

Bokstaven Vv

Alternativ 1: Vantar på lina

Material:

Papper

Sax

Tuschpennor i olika färger

Snöre och klädnypor

- Låt barnen rita av sin ena hand medan de håller ihop alla fingrarna utom tummen. Gör detta två gånger, så att de får två vantar var. Vill man kan man göra t.ex. en tumvante (med alla fingrarna ihop utom tummen) och en fingervante (med alla fingrarna isär).
- Måla i valfritt mönster och färg.
- Klipp ut vantarna.
- Skriv namn på baksidan.
- Häng upp mot väggen med klädnypor på ett snöre.

Alternativ 2: Val av papper

Material:

Varsitt mörkblått och varsitt ljusblått papper

Ovalformade mallar för kroppen (till ljusblått papper)

Mallar för det mörkblå delen av kroppen inkl. stjärtfena

Mallar för en sidofena

Blyertspenna och sax

Lim

Tuschpenna att måla detaljer med

- Rita av den ovalformade valkroppen med mallen ovanpå det ljusblå papperet.
- Klipp ut.
- Rita av den mörkblå delen av kroppen med mallen ovanpå det mörkblå papperet.
- Klipp ut.
- Limma fast den mörkblå delen på den ljusblå delen.
- Rita av sidofenans mall på mörkblått papper.
- Klipp ut.
- Klistra fast fenan på valens mage.
- Rita ögon och andra detaljer med tuschpenna.
- Skriv namn på baksidan av valen.
- Fäst valarna t.ex. på ett "hav" på väggen.

Bokstaven Tt

Alternativ 1: Tavla med torn av tidningspapper

Material:

Dagstidningar

Svart styvt papper i klassuppsättning

Sax och lim

- Klipp ut torn ur tidningspapper
- Klistra tornen på svart papper som står på högkant (om du vill sätta ihop allas tavlor till en hel stad).
- Skriv namn på framsidan med blyerts (annat syns inte så bra på svart papper.)
- Sätt upp i följd på väggen som en hel stad.

Alternativ 2: Tusenfoting av garn och kartong

Material:

Kartong

Garn i olika färger

Mallar för kroppen

Förlagor eller markeringar med t.ex. tejp på
bordet för hur långa garnbenen ska klippas

Tuschpennor

Sax

- Klipp ut tusenfotingens kropp inklusive huvud i kartong
- Klipp till garnbitar i olika färg i lämplig längd (hellre för långa än för korta. Man kan klippa av benen i efterhand.)
- Börja sedan med att knyta garnbitarna om kroppen:

1. Lägg garnet dubbelt på bordet.
2. Lägg kroppen ovanpå.
3. Stick in garnändarna i öglan
4. Dra till

Lägg benen åt vänster varannan gång och åt höger varannan.

- Fortsätt så tills en liten bit av kartongen är kvar. Vik då in den sista biten kartong och limma fast den mot undersidan av kroppen.
- Måla huvudet och rita dit ett ansikte.

Alternativ 3: Gemensam tusenfoting av WC-rullar

Material:

Tomma WC-rullar

Färg

Färgad kartong

Lim

Mall för fötter

Piprensare

Snöre att hänga tusenfotingen på.

- Låt eleverna måla varsin WC-rulle i valfri färg och mönster.
- Klipp ut fyra fötter i färgad kartong och limma på dem på rullen.
- Rita eller sätt dit ögon på huvudet.
- Gör antenner av piprensare med en liten pärla längst ut och fäst på huvudet.
- Trä snöret genom alla rullarna och häng upp tusenfotingen.

Bokstaven Nn

Alternativ 1: Nyckelpiga av papperstallrik

Material:

2 papperstallrikar (utan plastöverdrag)

röd och svart färg

lim, tejp, häftapparat

svart och vit kartong

svart tuschpenna

svart piprensare

- Måla undersidan av en papperstallrik röd. (Låt torka.)
- Måla undersidan av den andra papperstallriken svart. (Låt torka.)
- Om behövs: måla ytterligare ett lager röd färg.
- När torrt: klipp den röda tallriken mitt itu. Detta ska bli nyckelpigans vingar.
- Klistra/häfta fast de röda vingarna ovanpå den svarta kroppen, så att de sitter lite omlott framtill och glipar lite baktill.
- Måla svarta runda prickar symmetriskt på båda röda vingarna. (Låt torka)
- Stryk ev. över ett tunt, jämnt lager lack av typen Marvin medium för en glansig, mer hållbar yta. (Låt torka.)
- Klipp ut ett huvud i svart kartong (enligt mall).
- Klipp ut ögon och klistra på. Måla pupillerna med svart tuschpenna.
- Limma fast huvudet på kroppen.
- Böj till en bit svart piprensare och tejpa/häfta fast ordentligt på baksidan av huvudet, så att de sticker ut framför ögonen och är lätt böjda – detta är antennerna.
- Skriv namn på baksidan.
- Sätt upp på väggen.

Alternativ 2: Nyckelpigor av stenar

Material:

Stenar

Rött och svart och vitt hobbyfärg

Klarlack

- Plocka stenar.
- Måla hela stenen med röd hobbyfärg.
- Låt torka ordentligt.
- Måla sedan huvudet, prickarna och linjen mellan vingarna med svart färg.
- Måla ögonen med vit färg och sätt en pupill med svart färg.
- När färgen torkat ordentligt kan du klarlacka nyckelpigan.

Bokstaven Ff

Alternativ 1: Fingrar av kartongark

Material:

Varsitt litet ark kartong i ljusgrön färg samt varsitt mörkgrönt i lagom storlek.

Blyertspenna och sudd

Sax

Utan att eleverna vet om vad fingrarna ska användas till, görs detta som en förberedelse för jul. Barnens utklippta händer ska nämligen användas till att tillsammans bilda en julgran som kan användas som adventskalender eller bara som julpyrning.

- Varje elev ritar av konturerna av sin hand på ett ljusgrönt kartongark och igen på ett mörkgrönt kartongark. Ev. kan två elever paras ihop och hjälpa varandra.
- Eleven klipper ut sina pappershänder.
- Skriv namn på baksidan av varje hand.
- Pedagogen samlar in händerna och sätter ihop dessa till en julgran eller krans.

Alternativ 2: Fisk av papptallrik

Material:

Papptallrik (gärna utan plast-täckning
dvs. i mer ren papp)

Skakögon eller tuschpennor

Målarfärger

Sax

Lim/häftapparat

Blyertspenna

- Klipp ut en "tårtbit" för munnen, och spara denna bit.
- Lägg tallriken med fördjupningen nedåt och limma/häfta fast den urklippta biten som en stjärtfena bakpå fisken.
- Måla fisken i valfri färg och mönster.
(Om tallriken är plastöverdragen – använd antingen hobbyfärg som fäster på plastat material eller blanda färgen med tvål för att få färgen att fästa.)
- Rita dit ögon eller limma fast skakögon.
- Skriv namn på baksidan och sätt eller häng upp i ett "akvarium" eller "hav".

Alternativ 3: Fiskstim med tusch på papper

Material:

Blått, styvt pappersark

Blyertspenna och sudd

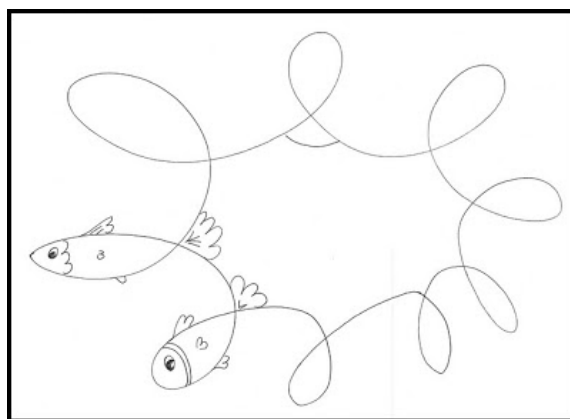
Tuschpennor i olika färger

Ev. mönstersax

Detta är en överraskningsuppgift, där eleverna från början inte vet vad det ska bli utan läraren ritar före och eleverna efter.

Inledningsritandet kan kräva mycket vuxenhjälp med yngre elever. Gör detta med fördel i mindre grupp och med så många vuxna som möjligt till hjälp.

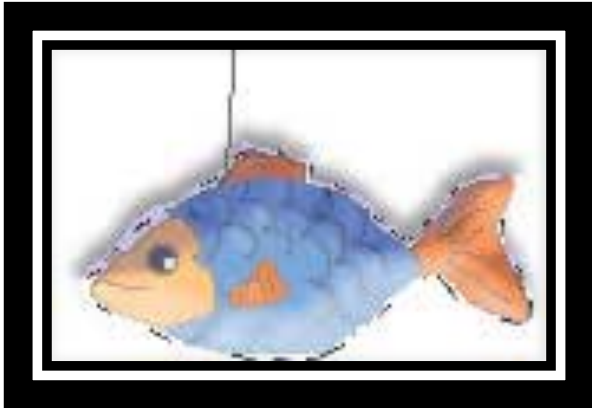
- Börja med att rita en ögla inför eleverna med blyerts på ett blått, styvt papper. Visa hur du gör fler öglor tills en hel cirkel med öglor tagit form. (Tala inte om vad det ska bli.)
- Be eleverna göra likadant. De flesta sexåringarna visade sig behöva hjälp med detta och en vuxen håller då i en elevs blyertspenna tillsammans med eleven och ritar tillsammans ögle-cirkeln. Stora öglor eller små öglor spelar ingen roll utan ger bara större eller mindre fiskar.

Kommande steg borde kunna instrueras till gruppen som helhet och utföras av eleverna på egen hand.

- Pedagogen visar hur stjärtfenorna ritas (men utan att säga vad det är). Visa på punkterna på kurvan där linjerna skär varandra. Rita olika typer av bågar och linjer vid varje skärning.
- Visa hur eleverna ska rita en linje som avdelar huvudet från kroppen. Rita olika linjer – raka, böjda, bubbliga...
- Nu är det dags för ryggfenor. När du ritat den första fenan kommer någon säkert att se att det är fiskar det ska bli. Rita färdigt en av fiskarna med öga, bröstfena, mun etc... Släpp sedan loss eleverna med sina fiskar.
- Skriv namn på.
- Klipp ev. till en vågig kant med mönstersax och sätt upp i taket eller på väggen som en flod med fiskar.

Alternativ 4 : Uppstoppad fisk

Material:

2 pappersark – gärna lite större. A3 är lagom.

Färg

Tidningspapper

Häftapparat

Tråd

- Rita en fisk på ett papper.
- Måla.
- Lägg det andra pappret bakom och klipp ut fisken i båda papprena. Klipp $\frac{1}{2}$ cm utanför fiskens konturer. Måla fisken på det andra pappret, så att fisken får en baksida.
- Häfta med en häftapparat runt fisken, men lämna en öppning på ca 10-15 cm.
- Stoppa fisken med tidningspappret. Häfta igen öppningen.
- Skriv namn på fisken.
- Sätt i en tråd och häng upp fisken.

Bokstaven Pp

Pepparkakor

Material:

Färdig pepparkaksdeg

Bakplåtspapper och plåtar/brickor

Pepparkaksformar och kavlar

Förkläden

Stekspade eller osthyvel att ta upp kakorna med från bordet

Mjöl och ugn

Papptallrikar, plastpåsar, rött presentband och permanent märkpena till inslagning efteråt

- I förväg:
Bjud in familjerna till julfika en fredagseftermiddag i klassrummet.
Be gärna någon hemmavarande förälder/extra vuxen att komma och hjälpa till vid bakningen, om möjligt.
Be dessutom i veckobrevet att eleverna tar med sig namnmärkt kavel och ev. formar.
- Låt några i taget baka medan övriga leker fritt med assisterande vuxen. Ha lite mjöl till hands.
- Lägga bakplåtspapper på plåtar eller brickor. Skriv elevernas namn med permanent märkpena på bakplåtspappret allteftersom deras kakor är färdigformade, lägg respektive elevs kakor vid rätt namn och avgränsa området med linjer till närliggande namn, så att det tydligt går att se vem som gjort exakt vilka kakor.
- Pedagog gräddar själv på eftermiddagen i (den stora varmlufts-)ugnen. OBS - pepparkakor gräddas snabbt och bränns lätt!
- Låt ev. frånvarande barn få göra sina pepparkakor i efterhand.
- Lägga varje elevs respektive färdiggräddade och avsvalnade pepparkakor på en egen, stor papptallrik tydligt märkt med barnets namn. Trä en (vit) plastpåse över och knyt ihop med rött band strax ovanför kakorna. Klipp av mycket av "tosen" på påsen och vik ut det kvarvarande så att det blir som en liten vit "ros" över den röda rosetten. Skriv namn på påsen också.
- Strax före julfikat, lägg rätt pepparkakspaket i respektive barns låda att bjuda föräldrarna på vid julfikat.

Bokstaven Kk

Alternativ 1: Konst

Material:

Torkade ler-konstverk (från konstlektion på Spårvägmuseet)

Målarfärg

Penslar

Bordsskydd

Brickor med namnlappar för torkning

- Måla de nu torkade lerkonstverk som tillverkats av barnen på en konstlektion på Spårvägmuseet.
- Skriv namn under varje konstverk.
- Arrangera konstverken i en konstutställning i en gemensam lokal/glasskåp där övriga skolan kan beskåda konstverken.

Alternativ 2: Snöglittriga kottar

Material:

Gran- (och tallkottar) tidigare samlade av barnen

Snöre och rött barn

Vit färg blandat med glitter

- Stryk på vit färg blandat med glitter på ovansidan av ett antal kottar med hjälp av en pensel. Lägg dem på en tallrik på barnets plats att torka.
- En vuxen knyter sedan ordentligt fast stadigt snöre runt och innanför fjällen på ena sidan av kotten, så att den sedan kan hängas med spetsen nedåt.
- Knyt ihop varje barns alla respektive kottar med rött band och skriv namnet med märkpena på en etikett gjord av tejp klistrad horisontellt runt snöret som en utstickande flik.
- Häng upp. Ge bort som julgåvor och tack till rektor och personal och resterande tas hem till jul.

Bokstaven Jj

Julpysseldag med hela skolan på olika stationer!

Bokstaven Bb

"Min bok"

Material:

Vita A4-papper – 3 st per elev

Kartongark A 4 i olika färger – 1st per elev

Tuschpennor, kriter och färgpennor

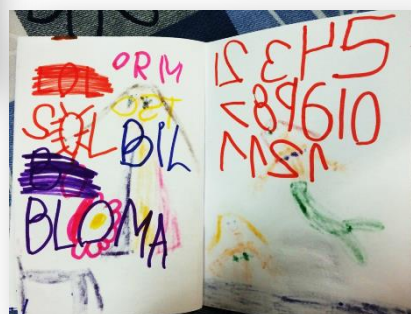
Häftapparat

Ev. tidningar att klippa bilder ur

- Två och två av eleverna hjälps åt att vika de vita papperna på mitten, så att de kan bli sidorna till boken. Vik tre stycken per person. Obs: hörnen och kanterna måste mötas exakt för att vikningen ska bli rak. Lägg de tre vikta papperna i varandra, som sidorna i en bok.
- Eleven väljer färg på bokens pärm och hjälps åt att vika detta också.
- Pedagog hjälper till att häfta ihop de vita papperna samt den färgade pärmen till en bok.
- Obs: prata om vilket håll en bok läses på svenska, så att eleverna börjar dekorera boken från rätt håll.
- Eleverna skriver sitt namn på framsidan t.ex. "Ellas bok" och dekorerar på valfritt sätt.
- Sidorna ska sedan innehålla följande:
 1. Målat självporträtt, namn, ålder
 2. Avbildad bostad (gärna gatuadress)
 3. Avbildad familj (gärna namnen)
 4. T.ex. ord jag kan
 5. T.ex. siffror jag kan
 6. På resterande sidor:
Valfritt tex. teckningar, sagor, låtsasskrivande, urklippta fina teckningsbilder, konturerna av sin avmålade hand, kompisars namnteckningar etc. etc.

Eleverna uppmuntras att skriva själva intill teckningarna, då de kan och vill: t.ex. "mamma, pappa"... "STORGATAN" etc. Ev. kan pedagogen förskriva på ett kladdpapper bredvid och barnen skriver av.

- Visa upp böckerna vid en samling. Eleverna får sedan "läsa" och titta i varandras böcker .

Bokstaven Hh

Hus av papper och akvarellfärg

Material:

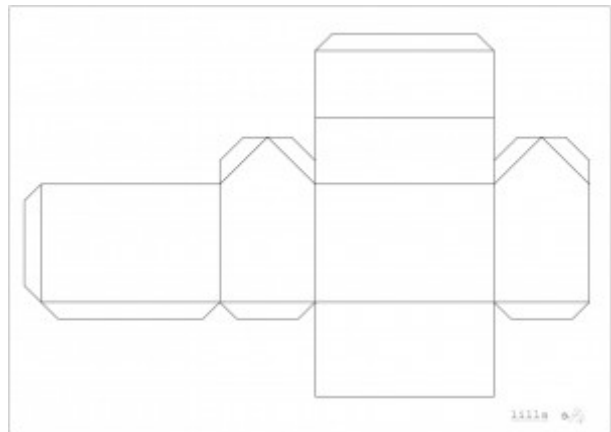
Varsin utskriven husmodell (från "lilla a design") på ett styvare papper, t.ex. akvarellpapper, i A4.

Färger, gärna akvarellfärger

Tuschpennor, gärna vattenfasta

Sax eller kniv

Linjal och sked el. dyl. för vikning.

- Färglägg t.ex. med akvarellfärg. Låt torka.
- Rita fönster och dörrar, gärna med vattenfast tuschpenna.
(Se till att fönster etc. kommer på rätt plats, när huset sedan kommer att vara hopviktt.)
- Skär eller klipp ut huset. Se till att klippningen blir exakt på linjerna.

- Pedagogen kan hjälpa till att markera var vikningarna kommer genom att på baksidan dra med en trubbig spets, t.ex. skaftet på en sked.

- Vik ihop.

- Limma, börja med att limma huskroppen och botten, och till sist taket.
- Skriv namnet på undersidan eller kanske som namnskylt på dörrens hus.

- Ställ upp husen och dekorera ev. med omkringliggande trädgårdar etc....

Bokstaven Gg

Groda av papptallrikar

Material:

Två papptallrikar var

Röd och grön färg och breda penslar

Grön papp/kartong (gärna en varsin tillklippt pappbit var som räcker till både ögon och fötter)

Ev. mallar till ögon och fötter

Blyertspenna, svart tusch och sax

Häftapparat (alternativt starkt lim eller dubbelhäftande tejp)

- Måla en tallrik röd på insidan och grön på utsidan – detta blir huvudet. Låt torka.
- Måla en annan tallrik grön på utsidan – detta blir kroppen. Låt torka.
- Rita och klipp ut ögon och fötter ur grön papp. (Ha ev. mallar till hands för de som vill.)

När tallrikarna torkat:

- Vik den röd-gröna tallriken ungefär på mitten (med ena halvan lite större än den andra) med det röda inåt – detta blir nu huvudet med en gapande mun.
- Häfta ihop denna vikta mun samtidigt som ögonen häftas från bakom den vikta kanten på huvudet, så att ögonen sticker upp ovanför kanten. (Om man inte häftar utan delarna limmas/tejpas kan skåror skäras högst upp på huvudet, där ögonen sticks ned och sedan fixeras med t.ex. tejp)
- Häfta/fäst huvudet längst upp på den gröna kropps-tallriken.
- Häfta/fäst fötterna längst ner på den gröna kropps-tallriken.
- Skriv namn på grodans baksida.
- Sätt upp (t.ex. på "stenar" eller "näckrosor") på väggen.

Bokstaven Dd

Duva av papptallrik

Material:

En papptallrik
Mall
Penna och sax
Svart, orange och ev. grön tuschpenna
Häftmassa
Tråd att hänga i

- Pedagogen ritar ut konturer med en blyertspenna på varje elevs tallrik utifrån mallen. (se bild) alternativt tillhandahåller flera mallar och låter eleverna göra detta själv.
- Eleven klipper ut enligt de ritade strecken på tallriken.
- Fäst vingarna med häftmassa på baksidan (eller limma.)
- Måla dit ögon, näbb och klor. Är det en fredsduva kan en grön kvist målas i näbben.
- Skriv namn där det inte syns så mycket. (Om duvan ska hängas kommer även duvans rygg att synas, så inga stora bokstäver över hela ryggen.)
- Pedagog fäster ett tunt/ genomsiktigt snöre under och bakom vingarna och hänger upp duvan i t.ex. en gren i taket.

Bokstaven Aa

Alla-hjärtans-dags-kort

Material:

Blanka vykort eller lite tjockare papper i valfri storlek och färg

Tuschpennor

Blyertspenna och sudd

Frimärken

Klasslista med elevers hemadresser utskrivet i stor stil och isär klippt till var och en.

- (Gör i förväg t.ex. en inbokad utflykt till Lilla Posten på Postmuseum. Där fås/införskaffas blanka vykort. Gå igenom begrepp som vykort, brev, frimärke, adress etc. i anslutning till detta besök.)
- Eleverna dekorerar korten såsom de vill på framsidan. På baksidan kan de skriva en hälsning eller åtminstone sitt namn. (Obs: instruera innan att de inte skriver på utrymmet där adressen ska skrivas.) Pedagog kan skriva på en fusklapp, det som eleven säger att de vill skriva, och som eleven sedan kan skriva av på sitt kort.
- Eleverna skriver sin familjs namn och hemadress på avsedd plats. (Skriv av från klasslista.) Pedagog kontrollerar och hjälper.
- Eleverna klistrar fast frimärke på avsedd plats.
- Gå tillsammans till en postlåda och låt varje respektive elev posta sitt eget kort ca två dagar före Alla hjärtans dag, så att korten hinner komma fram i tid.

Bokstaven li

Alternativ 1: Igelkott av lera och tandpetare

Material:

Lufttorkande lera

Tandpetare

- Varje elev får en varsin lerklump och formar kroppen till en igelkott eller en igelkottsfamilj.
- Stick in tandpetare som taggar på igelkottarnas rygg.
- Rista in namn på undersidan av igelkottarna.
- Låt torka.

Alternativ 2: Islykta

Material:

Två skålar i olika storlekar

Vatten

Granris, rönnbärskvistar eller annat pynt

Ev. frystejp och märkpenna.

Värmeljus

- Låt eleverna samla pynt såsom granris, nyponkvistar, rönnbär etc.
- En pedagog hjälper en elev i taget att hålla vatten i den större skålen, ungefär till hälften. Sätt i den mindre skålen och häll vatten i den, så att den sjunker ner en bit i den stora. Nu är det ungefär lika mycket vatten under skålen som vid sidorna.
- Varje elev sticker ner sitt pynt i vattnet mellan skålarna. (Det är denna undre skål som kommer att bilda islyktan.)
- Ställ in i frysen (eller ute om det är minusgrader) med någon form av namnetikett (t.ex. märkt frystejp).
- Sära på skålarna när vattnet har frusit. Det är den undre is-skålen som ska få bilda islyktan.
Spola varmt vatten på om skålarna inte vill lossna.
- Sätt ett värmeljus i lyktan.
- Ställ lyktan utomhus, beskåda och njut!

Alternativ 3: Igloo-ljuslykta av sockerbitar

Material:

Sockerbitar, minst 40 st

En bit kartong

En cirkel-mall t.ex. en pennburk

Aluminiumfolie

Lim som inte är lättantändligt

- Låt eleverna rita av en rund mall (t.ex. en pennburk) på en kartongbit och klippa ut denna cirkel. Storleken på denna cirkel avgör storleken på igloon. (OBS! Lyktan ska inte göras för liten så att sockerbitarna sedan kommer för nära ljuset. Socker kan börja brinna.)
- Eleverna klär in cirkeln i aluminiumfolie. Fäst med lim undertill. Cirkeln måste kunna ligga platt på bordsytan.
- Skriv namn på undersidan av cirkeln.
- Sätt en limdutt på en sockerbit och tryck på plats i utkanten av cirkeln. Fortsätt på samma sätt runt om till dess att sockerbitarna bildar en cirkel.
- Gör nästa nivå av cirkel ovanpå den första, fast lägg varje sockerbit i skarven mellan de två underliggande sockerbitarna. Fortsätt på detta sätt tills lyktan är lagom hög.
- Låt limmet torka.
- Sätt i ett värmeljus.

Bokstaven Uu

Alternativ 1: Uggle av WC-rulle och kaffefilter

Material:

WC-rulle (brun eller vit)

Kaffefilter (brun eller vit)

Ev. ögonmall

Vitt papper

Tuschpennor

Häftapparat

Tråd eller ev. ståltråd och en gren att sätta
ugglorna på

- Kläm ihop WC-rullen upptill så att det bildas två "öron" eller toffsar.
- Häfta fast ett kaffefilter som vingar på ugglan. Häfta underifrån, inuti rullen. Om det är ett stort, runt kaffefilter till en storkökskaffebruggare - vik det tredubbelt först.
- Rita och klipp till stora ögon av papper och måla dit pupiller.
- Fäst ögonen på ugglan med häftmassa eller lim.
- Måla näbb, klor, örontoffsar och fjädrar. (Den upprepade formen av just "U" passar faktiskt väldigt bra, festligt nog.)
- Skriv namn inuti ugglan.
- Fäst en tråd eller ståltråd på ugglan och sätt ugglan på en gren i taket.

Ugglorna kan förstås målas i fina färger och utan separata vingar, om man hellre vill det.

Alternativ 2: Uggle av tallkotte

Material:

Tallkotte

Skakögon

Lim

Knappform av trä

- Plocka tallkottar.
- Limma fast skakögon på ovansidan av kotten mellan "piggen" (näbben).
- Limma fast eller tryck fast kotten på träknappen med häftmassa.
- Skriv namn under träknappen.

Bokstaven Ee

Elefant av handdtryck

Material:
Vitt papper
Grå färg
Pensel/svamp
Tuschpennor
(Grönt) papper för bakgrund

- Pedagog målar grå färg på elevens handflata och hjälper till när eleven långsamt pressar sin handflata mot ett vitt papper. Se till att handen är helt stilla och håll en stund. Pedagogen trycker försiktigt ovanifrån på alla delar av handen och fingrarna, så att färgen verkligen kommer ner till pappret. Detta är särskilt viktigt vid knogarna. Gör detta två gånger, till två elefanter.
- Eleven tvättar handen.
- Skriv namn under elefanttrycken och låt det torka. (Pedagogen hjälper nu en annan elev osv.)
- När trycken har torkat, får eleven noggrant klippa ut handavtrycken.
- Limma fast de utklippta handtrycken bredvid varandra åt rätt håll på ett färgat kartongark som bakgrund. Fingrarna ska vara nedåt - de är elefantens ben - och tummen blir snabeln.
Om man vill, kan man placera den första elefanten framför den andra, så att man sedan kan måla så att den andra elefanten håller den första elefantens svans i sin snabel. Flera elevers elefanter kan placeras på detta sätt i en lång elefantkaravan.
- Måla dit ögon, stora öron, svans, och naglar med svart tuschpenna.
- Klipp ut smala betar ur vitt papper och klistra dit.
- Dekorera bakgrunden med grässtrån, sol (kan klippas ut från gult papper och klistras dit) o.s.v.
- Skriv namn och sätt upp elefantkaravanen på väggen eller i taket.

Bokstaven Cc

Alternativ 1: Clown – sprattelgubbe

(Obs: kräver en hel del efterarbete av pedagogen. Det var svårt att få clownen att sprattla.)

Material:

Clownmall (från www.ungafakta.se) tryckt på styvt papper (alternativt tunn kartong eller lamineringsmöjligheter)

Tuschpennor och kriter

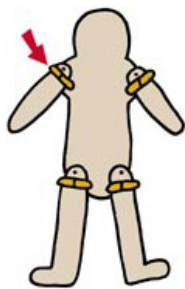
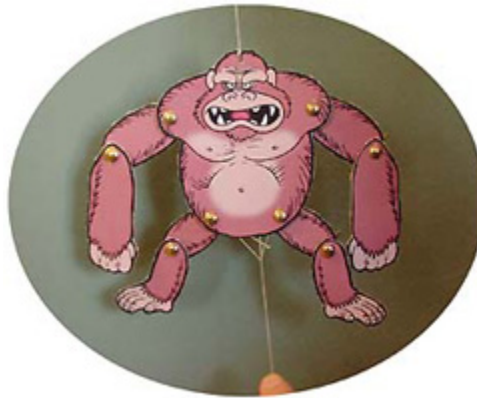
Påsnitar (s.k. "änglaben")

Tråd t.ex. virkgarn och nål

Lim

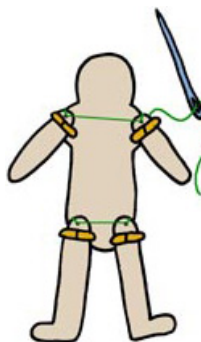
Sax

- Pedagogen kopierar upp varsin clownmall på styvt papper (eller så behöver varje clown klistras på ett kartongark eller klippas ut och lamineras efter färgläggning, för att inte bli för vek.)
- Varje elev målar sin egen clownmall i valfri färg.
- Klipp noggrant ut clownen.
- Skriv namn på baksidan av kroppen.
- Pedagogen hjälper ett barn i taget att trycka igenom hålen och knyta snören på sprattelgubben enligt följande instruktioner:

Armar och ben ska ligga bakom kroppen, stick hål genom de stora svarta prickarna och kör igenom påsnitar och vik ut "vingarna" på baksidan.

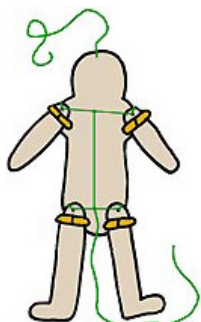
Se till så att nitarna inte håller ihop pappersbitarna för hårt.

Använd en stoppnål för att trä tråd igenom de små svarta prickarna på armarna och benen.

Knyt fast tråden vid respektive arm och ben.

Tråden får inte vara för slapp.

Knyt fast en längre bit tråd vid tråden mellan armarna och sedan benen.

Låt denna längre tråd hänga ner så att man kan dra i den.

Fäst också en bit tråd igenom den svarta prickn i sprattelgubbens huvud.

Håll i den översta tråden och dra i den understa så blir det liv i gubben.

Alternativ 2: Clownansikte av papperstallrik

Material:

Papptallrik

Färgat papper

Mönstrat papper

Tuschpennor

Lim och sax

Ev. tyg, presentsnöre, pompombollar eller annat löst material att dekorera med.

- Klipp ut en hatt och fäst på tallriken, vilken agerar som clownansikte.
- Måla eller klipp ut i papper och limma dit ögon, näsa och mun på clownen. Det är roligt om i alla fall näsan är tredimensionell - t.ex. i form av en röd pompomboll, även om inte resten är det. "Sminka" clownen.

- Skaffa och limma dit clownens hår i form av utklippta handavtryck (se bild), krullat presentsnöre, pompombollar (se bild) eller annat material.
- Klipp till en stor fluga i tyg eller mönstrat papper och fäst under hakan på clownen.
- Skriv namn på baksidan.

Som en variant kan man göra tallriken som en clownmask – med hål för ögon och mun så att eleven kan titta igenom masken. Fäst då gummiband att trä runt elevens huvud eller en pinne att hålla masken med framför ansiktet.

Alternativ 3: Citron eller citrusfrukter av papperstallrik

Material:

Papperstallrik

Färg och penslar

Ev. frystejp

Ev. mall för fruktkötts-väggarna (av papperstallrik) samt skalpell/kniv att skära ut mallen med

Version 1:

- Måla en tallrik i önskad färg (gul för citron, ljusgrön för lime, orange för apelsin osv.)
- Låt torka.
- Tejpa ett kors med sex ändar alternativt klipp till remsor i ljus färg och klistra fast över tallriken, för att efterlikna innerväggarna i frukten (se bild).
- Skriv namn på baksidan.

Version 2:

- Tejpa ett kors med sex ändar över en papperstallrik.
- Måla tallriken i önskad färg.
- Dra försiktigt bort tejp, så att den underliggande blanka, omålade ytan nu syns och bildar väggarna mellan fruktklyftorna.
- Låt torka.
- Skriv namn på baksidan.

Version 3:

- Gör en mall av en papperstallrik med hålrum för de tårtbitsliknande fruktkötts-klyftorna.
- Lägg mallen på en papperstallrik (ev. fäst försiktigt med lite tejp, så att den ligger kvar). Måla i hålrummen av mallen med önskad färg.
- Dra slutligen en rand längs med fruktens kant genom att hålla färgpenseln stilla och försiktigt snurra tallriken, så att det blir jämnt runt om.
- Ta försiktigt bort mallen.
- Skriv namn på baksidan.

Bokstaven Ww

Waffels (våfflor på engelska) av wellpapp

Material:

Papperstallrik

Wellpapp

Bomull

Tuschpennor

Röd färg

Lim eller häftmassa

Hjärtmallar till våfflorna

- Eleverna ritar av fyra eller fem hjärtan på baksidan av en bit wellpapp med hjälp av en hjärtmall. Alla hjärtana ska bli lika stora.
- Limma fast hjärtana med den räfflade sidan uppåt och spetsarna in mot varandra, så att de bildar en våffla. Eller fäst varje våffelhjärta med häftmassa.
- Fäst eller limma fast en tuss med bomull på våfflan. Detta ska föreställa grädde.
- Sylten görs genom att dränka in en bit bomull i röd färg och krama ur ordentligt – eller hitta något annat passade syltmaterial – och fäst på våfflan.
- Dekorera "porslinet" genom att måla önskat mönster runt om kanten på tallriken med tuschpennor.
- Skriv namn på baksidan.
- Låt torka, om det behövs.
- Fresta genom att sätta upp våfflorna med häftmassa på väggen i t.ex. matsalen.
- Gör även gärna riktiga våfflor tillsammans och njut!

NYTTIGA BANANVÅFFLOR

1 mosad banan

1 ägg

0,5 dl mandelmjöl

Grädda gärna i kokosfett.

Bokstaven Ää

Alternativ 1: Äggskalspyssel – kyckling i äggskal i anslutning till påsk

Material:

Äggskal (samla äggskal vid matlagning hemma i god tid innan påsk. Skölj ur dem genast och låt torka med båda äggskalshalvorna trädde i varandra.)

Ytterligare material såsom tyg, pärlor etc.

Mall till kyckling-cirkel.

Ev. papper och/eller skakögon till ögon och näbb.

Vadd, tygspill eller tidningspapper att stoppa med.

Nål och tråd eller gummisnodd att dra ihop

tygkycklingen med.

Torkat, långt gräs som kan hittas ute kan användas till fågelbo.

- Klipp till cirklar av gult, mjukt tyg.
- Fyll med någon form av vadd och snörp ihop med snöre eller gummisnodd.
- Klistra fast kycklingen emellan två äggskalshalvor.
- Klipp till och klistra fast näbb och ögon.
- Plocka t.ex. torkat, långt gräs eller bast och vira ihop till ett fågelbo, där kycklingen placeras.
- Skriv namn under äggskalet i botten.

Alternativ 2: annat äggpyssel

Eleverna kan få skapa fritt med äggskal, målarfärg och pärlor etc.

Om man först sätter en pärla i ena änden av en tråd och trär tråden försiktigt igenom från insidan av äggskalet, så kan det dekorerade äggskalet hängas upp i t.ex. påskriset.

Vid en ev. påskfest kan man göra desserten "knäckt ägg" av sprutgrädde med en konserverad persika i mitten.

Bokstaven Åå

Åtta av kartong och pärlor m.m.

Material:

Kartong (brun eller gärna vit)

Mall för åttan

Kniv/ skalpell

Lim och penslar

Ev. tusch eller färg att dekorera med i olika kulörer

Dekorationsmaterial såsom pärlor, glitter, garn, aluminiumfolie, knappar, tidningspapper, bomull m.m.

- Skär ut varsin stor åtta i kartong enligt en mall. Säkra är nog om pedagogen gör detta. (Spara de droppformade bitarna som skärs ut från inuti åttan.)
- Varje barn dekorerar sin åtta efter eget behag.
- Skriv namn på baksidan och häng upp t.ex. med klädnypor på ett snöre längs väggen.

Idé om tillägg:

"Ånga"

De droppformade resterna från utskärningen av åttorna kan målas i blå eller silvrig färg och fästas med genomskinlig tråd i ett "moln" i taket såsom "ånga". Detta kan ev. göras av de elever som vill.

Bokstaven Zz

Alternativ 1: Zebra av toalettpappersrullar

(Obs: kräver mycket förberedelse av pedagog.)

Material:

Två och en tredjedels WC-rullar

1 svart och 1 vit piprensare

Vit färg

Svart tuschpenna

Svart garn (ca 35 cm)

Häftapparat

Sax samt kniv/ skalpell

- Låt eleverna måla 2 stycken WC-rullar vita (en till huvud och en till kropp). Måla även inuti, det man kommer åt, eftersom detta kommer att synas.
- Se till att några målar några extra rullar, då varje elev dessutom behöver ca 1/3 vitmålad rulle (till zebrans fötter).
- Skriv namn inuti och/eller placera varje elevs båda rullar på ett ställe där man vet vems rullar som är vems, t.ex. på deras respektive torkningsbricka.
- Låt torka.
- Pedagogen ska nu fästa ihop zebrans kropp och huvud.

Pedagogen häftar fast varje elevs ena WC-rulle ovanpå den andra rullen (se bild). Ungefär hälften av den översta rullen ska sticka ut från kanten av den nedersta. Den översta rullen blir zebrans huvud och den nedersta blir zebrans kropp. Se till att elevens namn står skrivet i varje

zebra.

- Pedagogen klipper till zebrans fötter genom att klippa itu några vitmålade WC-rullar. Klipp först rullen i tre lika stora delar.

Dela sedan var och en av dessa rundlar mitt itu – till två halvcirklar. Dessa ska bli zebrans fötter (se bild).

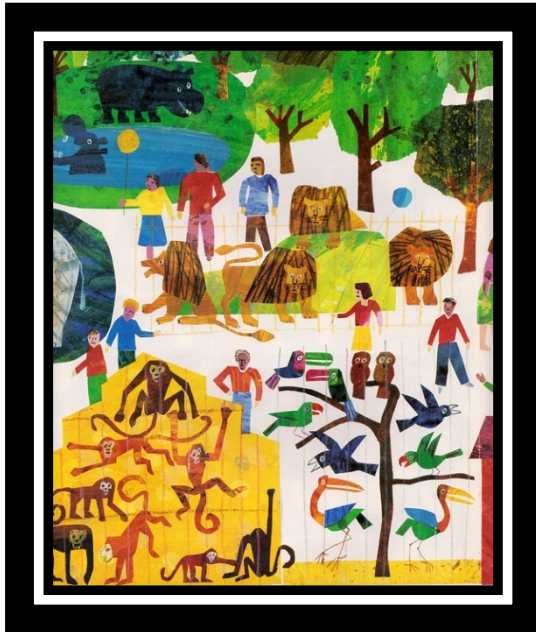

- Pedagogen häftar fast två fötter under varje zebrakropp (se bild). Se till att fötterna fästes så att det blir rätt balans och tyngdpunkt, så att zebran kan stå och inte faller.
- Pedagogen gör två skåror med en kniv eller skalpell på varje zebra. En skåra görs mitt uppe på zebrans bakhuvud (att fästa manen i). Den andra skåran görs längst bak på zebrans kropp (för svansen).
- Eleverna ska nu måla sin zebra med svart tusch.

Måla:

1. Ögon
 2. Naglar/ tår nederst på fötterna
 3. Mule (tryck ihop rullens ände först, så att det bildar en mun och inte bara är ett hål rakt in.)
 4. Zebra-ränder över hela kroppen
- Ev. behöver eleverna hjälp med att fixa zebrans man. Lägg ihop en svart och en vit piprensare. Vik båda tillsammans som ett dragspel (zig zag) upp och ned, upp och ned.
 - Fäst nu manen genom att trycka in "dragspelets" (manens) ena ände i skåran på huvudet och nederdelen in under zebrans nacke.
 - Ev. behöver eleverna hjälp med att fixa svansen av svart garn. (Svansen kan man göra genom att t.ex. dragspels-vika garnändan, knyta ihop och klippa upp till en fransig svansände.) Trä i svansen skåran på zebrans bakdel.
 - Häng upp zebrorna t.ex. på ett snöre i en parad i taket.

Alternativ 2: Zoo

Material:

Papper och färgpennor

Lim

Sax

Ev. bilder på djur.

Ev. internetdator och skrivare

Ev. ytterligare material att bygga upp djurparken med.

Version 1:

- Låt eleverna rita och skapa fritt utifrån djur. Bilder på olika djur är bra att ha till hands för eleverna att titta på.
- Klipp ut och sätt samman dessa djurbilder till ett gemensamt zoo på väggen.

Version 2:

- Djur och zoo kan byggas upp tredimensionellt, om man vill satsa lite mer.

Version 3:

- Googla t.ex. på "Coloring Pages Zoo" och skriv ut kostnadsfria bilder för eleverna att färglägga utifrån två alternativ:

1. En komplett zoo-bild per barn.

En och samma bild eller flera olika zoo-motiv att välja från.

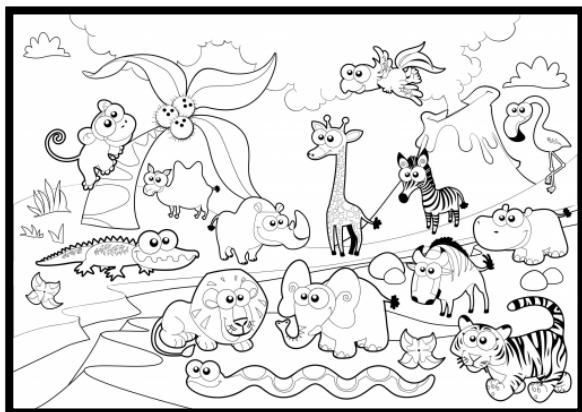
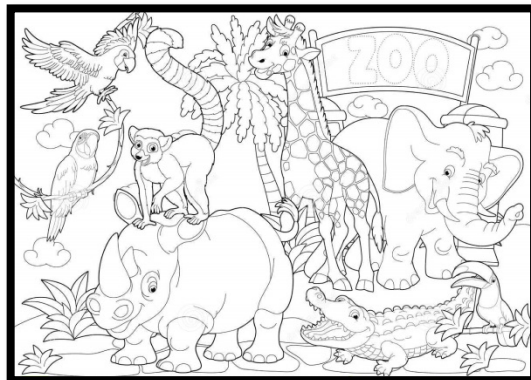
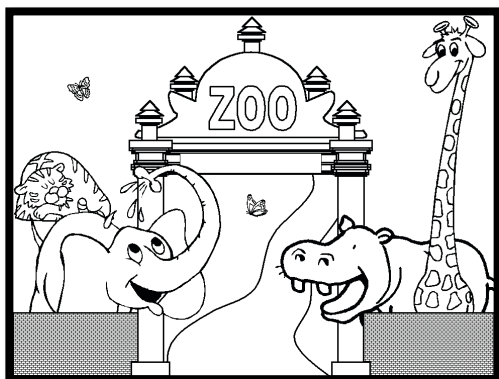
Klistra upp på färgat papper, så att en ram bildas runt om bilden och prydd väggarna med dessa fina zoo-bilder.

2. Fördela ett djur på varje elev att färglägga.

Gör sedan tillsammans i ordning ett stort, gemensamt kartongark som ska utgöra själva djurparken; zoo:t. Kartongarket kan ha gröna partier som träd och gräs, blå partier som vatten och gult som sand etc. för de olika djuren att vistas på.

Använd gärna alternativa, tredimensionella material såsom aluminiumfolie som vatten, riktig sand och småstenar till ökenområden, klistra dit gröna tygbitar som trädkronor, små pinnar som trädgrenar etc. Det blir ett fint grupparbete, med fint resultat.

Klistra sedan dit elevernas individuella djur i ett gemensamt zoo.

Bokstaven Qq

Alternativ 1: Quinoa-, bön- och pastamosaiktavlor

Material:

Papperstallrik eller färgat kartongark

Torra quinoa-frön, pastabitar i olika former, bönor och linser i olika färger och storlekar

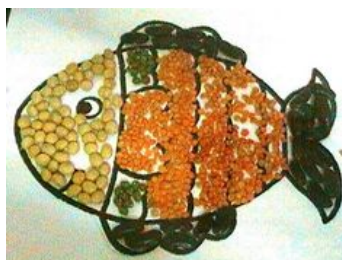
Ev. färg

Ev. inspirationsbilder med förslag på motiv

Pensel och lim (av typen som fungerar som genomskinligt lack då det torkar)

Blyertspenna och suddgummi

- (Vill man ha ytterligare olika färger på sin tavla, kan man först färga olika pastabitar etc. och låta torka.)
- Välj bakgrund t.ex. en papperstallrik eller ett färgat, kvadratisk kartongark.
- Skissa upp ett mönster eller motiv på bakgrunden. Man ha olika bilder och mönster framme som inspiration.
- Stryk rikligt med lim på en del av motivet och "färglägg" sedan motivet genom att en i taget limma fast quinoa-frön, bönor, linser och pastabitar. Fortsätt så tills hela motivet är täckt och mosaiken färdig.
- Täck eventuellt motivet försiktigt med mer lim ovanifrån, så att det blir en skyddande, lackad yta sedan när det torkar.
- Skriv namn.
- Låt torka.

Alternativ 2: "Quilt" av tyg- eller pappersbitar

Material:

Olika lika stora kvadratiska tygbitar eller mönstrade pappersbitar som eleverna tagit med hemifrån eller skapat

Bakgrundskartong

Lim och sax

Ev. symaskin med tillbehör eller spännpapper och färg

Ev. ram/mall

Definition av quilt:

"Quilt eller lapptäcke, vad är det för skillnad?"

"Om man säger lapptäcke så tänker alla på just lapptäcke. Ett täcke eller överkast att ha i sängen. Använder man begreppet quilt innefattar det alla sorters arbeten där man använt lapptechnik, det vill säga sytt ihop tygbitar till olika mönster."

Källa: Annica Ernerdahl <http://www.ovansiljansquilt.se/26554138>

Variant 1:

- Har man tillgång till symaskin och riktig kunskap hur man quiltar kan man förstås göra det på riktigt. I annat fall eller om man bara vill ha en enklare, snabbare variant kan man göra som följer:

Variant 2:

- Ge eleverna i läxa att ta med en kvadratisk tygbit i en viss storlek hemifrån.

Beräkna hur stor varje bit behöver vara utifrån hur stor du vill att den totala quilten ska bli. Beräkna ev. så att en tom yta blir kvar på bakgrunden runt om för att bilda en ram för den färdiga "quilten".

Variant 3:

- Eller spänn upp ett stort spännpapper, sätt på musik och låt eleverna gå loss med färg på spännpappret. Låt torka. Låt eleverna sedan välja ut en varsin bit, markera gränserna för biten med blyertspenna och sedan klippa ut den. (Man kan ha en liten, tom ram i önskad storlek som eleverna kan föra över det

färgade pappret, när de spanar efter "sin" bit och som sedan fungerar som mall att blyertsmarkera sin bit med.)

- Ta fram bakgrunden/bakgrundsskartongen och lägg den plant på bordet eller golvet.
- Låt några elever i taget placera sina respektive bitar intill varandra till dess hela bakgrunden är täckt. Särskilt om man använder pappersbitar kan häftmassa med fördel användas för att tillfälligt trycka fast bitarna på underlaget, när man testat sig fram var varje bit ska sitta, så att bitarna inte faller av eller blandas.
- Kontrollera att allt är som ni vill ha det och byt ev. plats på några lappar till dess att ni är nöjda.
- En elev i taget kan sedan lossa på sin fasthäftade bit och noggrant stryka lim på baksidan, för att sedan fästa den igen på sin plats – tills samtliga bitar är faslimmade och "quiltan" är färdig.
- Låt torka.

Alternativ 3: Baka quiche (paj)

Material:

Ingredienser

Köksverktyg

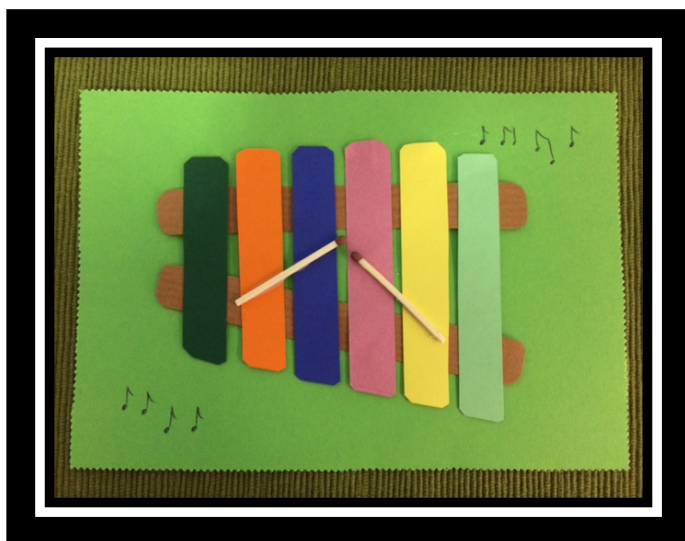
Pajformar

Ugn

- Boka ev. av skollunchen.
- Leta fram ett gott och nyttigt recept.
- Skaffa ingredienser.
- Baka.
- Grädda.
- Duka bordet.
- Njut.

Bokstaven Xx

Xylofon av papper

Material:

Papper i olika färger

Tändstickor

Färgade kartongark

Lim och/eller häftmassa

Sax

- Låt eleverna lyssna på instrumentet xylofon (på t.ex. Youtube, om du inte har tillgång till något riktigt instrument), och helst prova själva att spela, så att det blir verkligt för dem vad en xylofon är.
- Välj ett färgat kartongark som bakgrund.
- Klipp till ett par bruna remsor av papper. Detta ska bli xylofonens underrede.
- Limma fast de bruna remsorna på bakgrundskartongarket parallellt med varandra eller hellre allt längre från varandra som om de bildade ett gap (se bild).
- Klipp till några pappersremsor i olika färger.
- Prova först med att fästa de färgade remsorna upptill med häftmassa intill varandra tvärs över de två bruna remsorna, tills de är bra placerade. I det här läget kan remsorna klippas av i fallande skala, så att de blir kortare och kortare.
- När man ser att det blir bra kan en remsa i taget limmas fast på sin plats.
- Limma fast två stycken tändstickor ovanpå xylofonen såsom slagklubbor.

Bokstaven Yy

"Yllen" (figur av egengjord pompomboll i ullgarn)

- Sjung först Yllevisan för och med eleverna.
Se till att definiera alla ord, så att eleverna förstår vad som sjungs.
(Melodin finns på Youtube.)

Yllevisan Text: Anders Melander

*Jag är ett litet ylle,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom,
med världens minsta nylle,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom.
Jag leker i min yllegrop,
och ylar glada yllerop:
Ylle! Ylle!
Ylle på er yllebarn!*

*Jag är så yllans liten,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom,
fast inte i aptiten,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom.
Jag käkar en massa yllegarn,
och ett och annat ylleflarn.
Ylle! Ylle!
Ylle på er yllebarn!*

*Jag bor här mitt på bystan,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom,
bland alla yllenystan,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom.
Här kryllar det av kryllingar,
och alla deras bryllingar.*

*Ylle! Ylle!
Ylle på er yllingar!*

*Nu kryper jag i sängen,
boom chi-ka, boom chi-ka, boom boom boom,
på mjuka ylleängen,
boom chi-ka, boom chika, boom boom boom.
En sömnig yllekrumelur,
bör ofta ta en yllelur.
Ylle! Ylle!
Ylle på er ylledjur!*

- Börja sedan med att göra en egen pompomboll.
(Man kan även tova en boll i ull – googla beskrivning.
Vill man "fuska" med en supersnabb variant, använder man köpta pompombollar.)

Material:

Ullgarn i en eller flera färger

2 pappcirklar (diametern på pappcirkeln motsvarar diametern på den färdiga bollen)

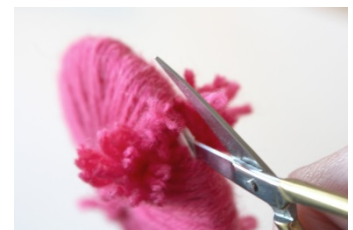
Grov stoppnål

Sax

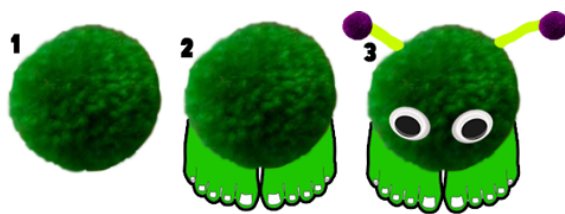
Skakögon och ev. material till andra attiraljer såsom antenner, fötter, rosetter etc.

- Börja med att lägga pappcirkarna intill varandra och vira garn jämnt runt hela cirkeln. Om man jobbar med flera trådar i nålen samtidigt så går det mycket fortare. Mata på med garn tills hålet i mitten är helt igentäppt – då är det dags att plocka fram saxen.
- Kila in saxen mellan de två pappskivorna och klipp upp garnet längs cirkelns ytterkant hela vägen runt.

- Trä in en garnbit mellan pappskivorna och knyt åt ordentligt hårt några gånger så att alla trådarna hålls samman på mitten. När det sitter ordentligt är det bara att dra av pappskivorna åt varsitt håll (ibland går de sönder, men om inte kan man använda samma igen och igen).
- Eventuellt kan du behöva jämna till bollen lite med en sax – sedan är den färdig!
(Vill man att ullgarnsbollen ska bli extra fin och fast kan man stoppa den i kokande vatten, helst med lite såpa i.)
- Färdigställ nu yllet genom att limma fast skakögon på pompombollen samt eventuellt andra attiraljer såsom antenner, rosetter, fötter osv.
- Ha bara som leksak eller fäst t.ex. vid en nyckelring.
- Sjung "Yllesången" igen med barnen och yllena.

Bokstaven Öö

Ögonstenar

Material:

En sten

En träknapp

Häftmassa(lim)

Pärlor och paljetter

- Låt eleverna plocka egna stenar (eller köp).
- Eleven målar sin träknapp i önskad färg.
- Låt torka.
- Eleven provar ut hur stenen ska stå på träknappen så att balansen blir bra och så att "huvudet" blir åt "rätt" håll. Tryck fast stenen mot träknappen med häftmassa. Man kan klicka på lite lim också för att göra det extra hållbart.
- Rulla lite häftmassa mellan fingrarna till två små bollar. Tryck fast dessa på huvudet som ögonvitor.
- Tryck fast en varsin pärla (=pupill) i ögonvitorna.
- Dekorera gärna genom att limma fast paljetter el.dyl. på träknappen runt om ögonstenen.
- Skriv namn under.
- Kan t.ex. slås in och ges som present till mamma på Mors dag.

